

MUHU VALLA 2017. AASTA EELARVE SELETUSKIRI

1. ÜLDOSA

1.1. Üldised põhimõtted

Muhu valla 2017.a. eelarve koostamise õiguslikud alused on Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus, Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFS) , Muhu valla arengukava aastateks 2014-2020 ja selle 2017.a. 12.oktoobri volikogu määrusega nr 52 uuendatud lisa Muhu valla tegevuskava 2014-2020 ning Muhu valla eelarvestrateegia 2017-2020

KOFS-i alusel koostab eelarveprojekti vallavalitsus ning esitab selle volikogule hiljemalt 1.kuu enne uue eelarveaasta algust, s.o.hiljemalt 01.detsembriks. Muhu valla hallatavad asutused esitasid 04.novembriks 2015.a. vallavalitsusele oma nägemuse 2017.a. kavandavate tegevuste kohta ja allasutuse eelarveprojekti koos seletuskirjaga. Vallaeelarve projekt on koostatud lähtuvalt 2016.aastal koostatud Muhu valla eelarvestrateegiast aastateks 2017-2020, laekunud allasutuste eelarveprojektidest, 2016.a. vallaeelarve tegelikust täitmisest, Rahandusministeeriumi ja Eesti Panga majandusproгноosidest, õigusaktidega kohalikule omavalitsusele ettenähtud ülesannete täitmise kohustusest ja Muhu valla kehtivatest lepingutest.

Eelarve struktuur koosneb põhitegevuse tuludest ja -kuludest, investeerimistegevusest, finantseerimistegevusest ja likviidsete varade muutusest. Üldiseks põhimõtteks on ka see, et igapäevased vajadused vallaelu korraldamisel on kaetud laekuvate tulude (tulumaks, maamaks, tasandusfond, tulud valla majandustegevusest jms.tulud) arvelt, st. põhitegevuse tuleml on positiivne, et tagada valla jätkusuutlikkus. Samuti arevestatakse eelarve koostamisel, et üldjuhul peab planeeritava aasta põhitegevuse tulude kasv protsentuaalselt ületama põhitegevuse kulude kasvu või olema vähemalt võrdne.

Vallavalitsuse põhimõtted eelarve koostamisel olid: majanduskulude üldine tase samal tasemel 2016 aastaga, arvestades võimalike erisuste ja möödapääsmatute teadaolevate majanduskuludega. Palgafondi keskmine kasv üldjuhul kuni 3%, arvestades samas kaadri liikuvusega seotud muudatusi, töötajate töökohustuste muutumisi ja riigi poolt kehtestatud miinimumpalga määra. Lisaks tuleb eelarve koostamisel arvestada tööohutuse ja töötervishoiu nõudeid vastavalt läbiviidud kontrollide ja uuringute tulemustele ning kehtivale seadusandlusele.

1.2. Muud tegurid vallaeelarve kujundamisel

2016. aasta teises kvartalis kasvas majandus aastavõrdluses 0,8% ja kvartalivõrdluses 0,5%, mis tähendab annualiseeritult ehk aasta baasile viiduna ligi 2% kasvu. Majanduskasv oli peamiselt sisenõudluse põhine, kuna investeringute kasv kiirenes ning eratarbimine püsis

jätkuvalt tugev. Ka ekspordi kasv ületas majanduskasvu, kuid suurenenud sisenõudluse tõttu kasvas import rohkem ning netoekspordi panus majanduskasvu oli negatiivne.

2016. aasta teises kvartalis osales tööjõus 71,5% tööealistest inimestest, mida on varasemaga võrreldes pea kaks protsendipunkti rohkem. Töötuse määr jäi 2016. aasta teises kvartalis 6,5% tasemele.

2016. aasta esimese poole kokkuvõttes ületasid valitsemissektori tulud kulusid ning eelarveülejäak ulatus 0,2%ni prognoositava aastase SKP suhtes. Riigiraha portaali andmetel soetasid kohalikud omavalitsused ja nende allasutused esimesel poolaastal ligi 37% vähem põhivara kui 2015. aasta esimesel poolel, kuid ka keskvalitsuse ja fondide investeeringud vähenesid. Valitsemissektori vähenenud investeeringud paistavad majanduses eelkõige silma rajatiste ehitusmahu languses.

2.PÕHITEGEVUSE TULUD 2 027 795 €.

Põhitegevuse tulud koosnevad maksutuludest, kaupade ja teenuste müügist laekuvatest tuludest, saadavatest toetustest ja muudest tegevustuludest.

Tabel 1. Põhitegevuse tulude võrdlus aastatel 2013-2016.

Nimetus	2014.tegelik	2015.tegelik	2016 eelarve	2017 eelarve
maksutulud	1 149 765	1 281 458	1 341 745	1 442 981
kaupade-teenuste müük	167 323	191 798	170 381	165 760
toetus põhitegevuseks	387 541	426 719	409 154	417 154
muud tegevustulud	2 971	1 985	1 850	1 900
Kokku	1 707 600	1 901 960	1 923 130	2 027 795

2.1 MAKSUTULUD: 1 341 745 € (moodustab 71,2 % põhitegevuse tulust)

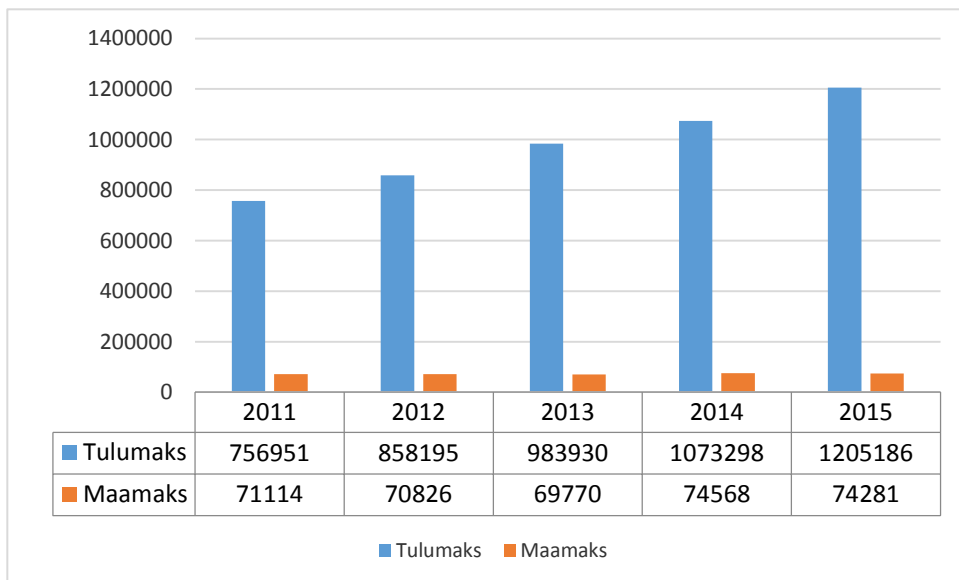
Maksutulust suurima tuluallika moodustab üksikisiku tulumaks ja on 2017.a. prognoositud **1 366 681 €** s.o. 5 % suurem kui 2016.a. tegelik laekumine. 2016.aastal on Muhu valla tulumaksu tegelik laekumine ca 10 % suurem kui 2015.a.

2017.a. on KOV-le laekuva tulumaksu määr esialgu endiselt 11,60%

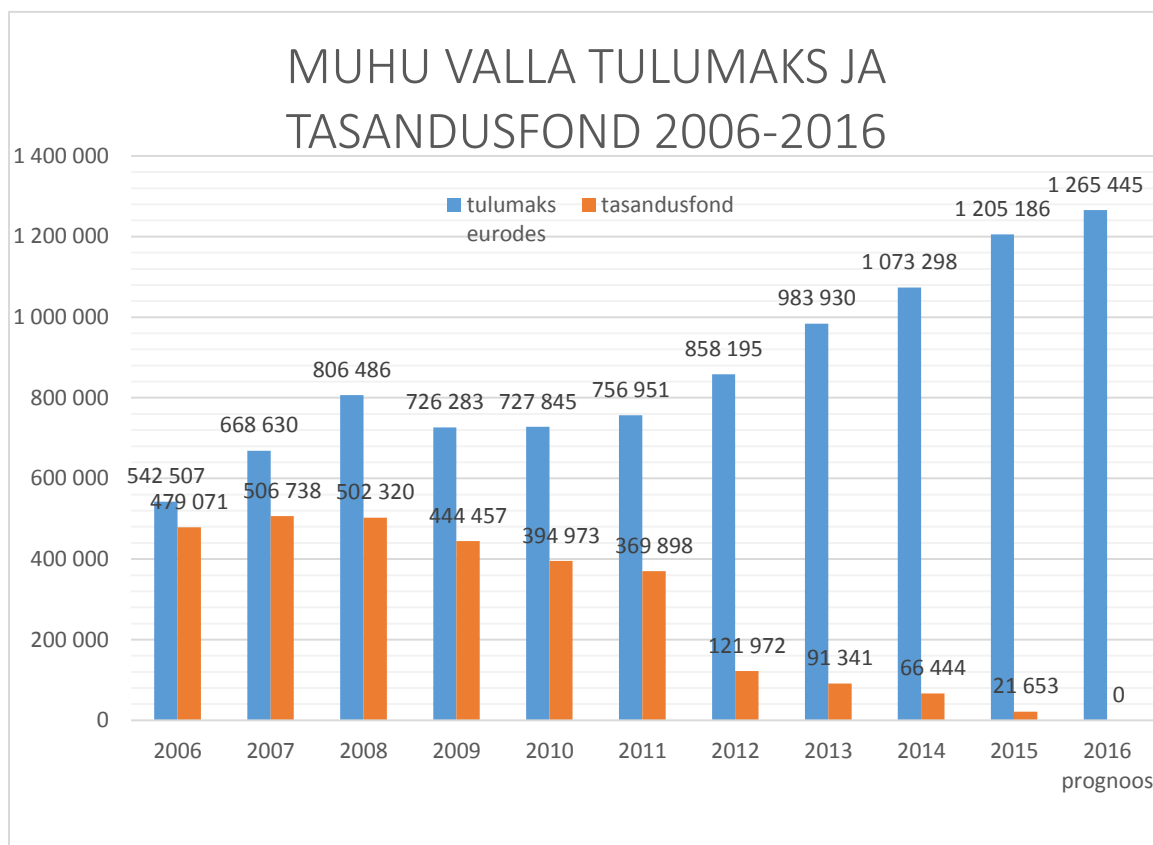
Maamaks Plaanitud laekumine **74 300 €**, lähtuvalt 2016.a. tegelikust laekumisest ja 2017.a. maamaksu määrade tõstmine otsustatakse detsembris

Muud maksutulud (reklaamimaks) **2 000 €**

Ülevaade põhilistest maksutuludest: (täieneb 2016.a. andmetega eelarve 2 lugemiseks)

TULUMAKS JA TASANDUSFOND 2006-2016

2.2 KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK: 165 760 € (moodustab 8,2 % põhitegevuse tulust)

Müük on vähenenud võrreldes paari aasta taguse ajaga, kuna hooldekodu tulud ei laeku enam valla eelarvesse, vaid Muhu Hooldekeskuse SA-le. Lisaks vähenevad teistelt omavalitsustelt laekuvad lasteaia ja kooli kohamaksud.

Riigilõiv: **7 500 €**. Peamiselt ehitus- ja kasutuslubade riigilõiv, viidud vastavusse reaalse laekumisega

Tulud haridusalalt: **36 804 €** Lasteaia kohatasu on teistelt omavalitsustelt laekuv ja oma lasteaia kohamaks, kokku 15 760 €. Lasteaia tasu toitlustuse eest 5 100 € on pool toidukulust, teine pool on valla kanda. Hetkel on lasteaia toidupäeva maksumus 1.50 €, millest lapsevanem tasub 0,75 €. Lasteaia tasu teenustelt 400 € on eelkõige saali kasutus. Lasteaia kohatasu oli 2016.aastal 15 € kuus. Põhikooli õppekava välisest tegevusest laekuv tulu 20 000 € koosneb laagrite, peielaudade ja personali toidu teenusest. Põhikooli koolitusteenust maksavad teised omavalitsused summas 1 044 €.

Tulud kultuurialalt: **49 200 €** Raamatukogude tasulised teenused 100 € (lugejapiletid, koopiad, printimine). Muuseumi piletitulu 39 000 € on 2016 a. tegeliku laekumise põhjal. Infolehe tulu (lehe müük ja reklaam) on 2 000 €. Noortekeskus plaanib koguda ürituste ja oma inventari rendi eest omatulu 1 100 €. Hellamaa Külakeskuse tulu on 7 000 €, mis plaanitakse saada üritustest, koolitustest ja kogukonna kõõgi kasutusest.

Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest: **2 200 €**. Turniiride ja võistluste osavõtutasud ning Leisi ujula kasutuse eest.

Tulud sots. abi alasest tegevusest: **4 500 €**.

Koduhooldusteenus on hetkel 10 lepingulise kliendiga, lisaks osutatakse transporditeenust.

Tulud elamu –ja kommunaalalalt: **33 200 €**. Korterite üür kokku 5 500 €. (hooldekodu korterite üür 1,00 €/m², ruumid 0,85 €/m²). 2017.a võib vana hooldekodu ruumide üüritulu väheneda seoses hoones läbiviidava remondiga. Soojusenergia müügi eest arvestatud tulu on 26 000 €, lisaks veel muud väiksemad tulud

Tulud päästeteenistusele: **10 256 €**. Riigi poolt Muhu Vabatahtlikule Päästekomandole eraldatav tegevustoetus.

Tulud üldvalitsemisest: **2 000 €** (kantseleiteenuste eest; kinnisvara arendajate DP-de avaldamise nõuded, hangete osavõtutasud, koolituste osavõtumaksud, valla meenete müük).

Tulud transpordialasest tegevusest: **5 300 €**. Bussi ja teiste transpordivahendite teenus, oluliselt on vähenenud veoauto ja traktoriga osutatavate teenuste hulk.

Üüri ja renditulu: **13 800 €**. Mitteeluruumidelt 6 700 € (Puidukoda 0,64 €/m², kokku 2 671 €/a, lisaks väiksemad üürikuud. 2 600 € on valla maade rendist saadav tulu. Tulu elektri ja vee müügist 4 000 € on hooldekodu maja üürikuudelt saadav summa. Kesselaiu transpordiparve renditulu on 500 €

Õiguste müük: **500 €**. Avalike rajatiste kasutamine.

2.3 SAADUD TOETUSED PÕHITEGEVUSELE: 417 154 € (moodustab 20,6 % põhitegevuse tulust)

Sihtotstarbelised toetused: 52 338 €, n.o koolipiim ja -puuvili 3 340 €; õppelaen 528 € muuseumi ülalpidamiskulud 40 770 €, lastehoiuteenus raske ja sügava puudega lapsele 3 200 € ning 4 500 € abivajava isiku pension.

Mittesihtotstarbelised toetused riigilt ja riigiasutustelt: 364 816 € (andmed 2016.a. baasil, kuna riigipoolseid eraldisi ei ole veel täpselt teada, arvestatud on õpetajatele lubatud palgatõusuga)

Tasandusfond (§4 lg 1) 2017.a. 0 € (2016.a.0 €, 2015.a. 21 653 €, 2014.a. 66 444 €, 2013.a. 91 341 €)

Toetusfond (§4 lg 2) 358 816 € (2015.a. 344 461 €).

Hariduskuludeks on 237 561 € (2015.a. 233 988 €) ja koolitoiduks eraldatud vahendid on 11876 €. Toimetulekutoetuseks on 9342 €, saareliste valdade toetuseks 7326 €, toimetulekutoetuste korraldamiseks 1021 €, sündide-surmade registreerimine 78 € ja teede korrrashoiuks 91 612 €.

2.4 MUUD TEGEVUSTULUD: Tulu vee erikasutusest 1 400 € ning olmejäätmete saastetasu 500 €.

3. PÕHITEGEVUSE KULUD: 1 855 291 €

Üldised põhimõtted, mis oli ka allaasutustele ette antud :

- Tööjõukulu tõus: õpetajate miinimumpalk vastavalt riigipoolsele rahastamisele (1000 €) miinimumpalgalisel vastavalt 2017.aastaks kehtestatud miinimumpalgale (430 €) Ülejäänud töötasufondi suurenemine vastavalt eelarvestrateegiale kuni 3 %
- Majandamiskulud: arvestatud on, et majandamiskulud üldjuhul ei tõuseks võrrelduna 2016.aastaga. Arvestada tuleb loomulikult teatud erisustega ja hädapäraste vajadustega.

Põhitegevuse kululiikideks on **antavad toetused** ja **muud tegevuskulud**. Kulud liigitatakse veel omakorda **valdkondade ja tegevusalade järgi**.

Antavad toetused jagunevad : sotsiaaltoetused, sihtotstarbelise toetused jooksvateks kuludeks ja mittesihtotstarbelised toetused

Kulud valdkondade ja tegevusalade järgi:

01-Üldised valitsemissektori teenused:

Volikogu tööjõukulud ja igapäevased majanduskulud on jäänud võrreldavaks eelneva aastaga.

Vallavalitsuse (ja allasutuste) tööjõukulud on palgamäärad vastavalt valla töötajate üldisele palgatõusule. Sõidukite ülalpidamiskuludes on üks sotsiaaltöötajate auto viidud oma kuludega koduse sotsiaaltöö hallata ja sotsiaalnõuniku käsutuses oleva elektriauto ning

valla sõiduauto kulud on vallavalitsuse rea peal, samuti kajastuvad seal ka osade töötajate isikliku auto ametisõitudeks kasutamise hüvitised vastavalt kehtestatud korrale. Majandamiskulude all on kasvanud administreerimiskulud eelkõige seal kajastuvate juriidiliste teenuste (õigusabi) kulude näol ja need on viidud vastavusse kahe viimase aasta reaalse kuluga.

Omavalitsusühenduste liikmemaksud on SOL 8 816 € ja EMOL 1 904 €. SOL-i liikmemaksus sisaldub proportsionaalselt ka maakonna koolinoorte üldlaulu –ja tantsupeo osalemise kulud. Lisaks veel erinevate ühenduste (Saarte Koostöökogu, Eesti Saarte Kogu jms), kuhu vald kuulub, liikmemaks.

Reservfond: on eelarve vastavas korras ettenähtud vähemalt 2% põhitegevuse kulude eelarvest (seega min 35 000 €) Nii nagu 2015. ja 2016. aastal on ka 2017.a. reservfond siiski suurem ja on 55 000 eurot. (s.o. 3,0 % põhitegevuse kuludest)

Volikogu valimised: 2017. on taas kohalike omavalitsuste volikogude valimise aasta

03-Avalik kord ja julgeolek:

Politsei eelarve on abipolitseinike kulude katmise osas samaks jäänud.

Päästeameti põhitegevuse kulud on kaetud sihtrahadega Lääne Päästkeskuse poolt ja ka valla toetusest.

04 – Majandus:

Põllumajandus- (endine maakorraldus). Kulud on ette nähtud detailplaneeringute algatamiseks, menetlemiseks ja kehtestamiseks, maa mõõtmise, geoaluste jm maadega seotud toimingute teostamiseks.

Soojamajandus - Tööjõukulu sisaldab 4 katlakütja, 0,5 remondimehe ja 4 puiduhakke tootmise töötaja brutotöötasusid ja maksusid. Tööjõukulu tuleb koos vaadata heakorra töötajakuluga. Viimastel aastatel on suurenenud heakorratööde hulk ja vähenenud hakke valmistamise töötundide hulk.

Administreerimiskulud (katlamaja telefoni kaart, pangateenused) ja koolituskulud on eelmise aasta tasemel

Kinnistu, hoone, ruumide majanduskulu on vastavalt 2016 tegelikule kulule, sh on küte (sisseostetav hake – pool ligikaudu 2000m³ vajaminevast hakkest ostetakse, pool toodetakse ise), elekter (katlamaja seadmed kasutavad palju elektrit), vesi ja kanalisatsioon (teenuse ost AS-lt Kuressaare Veevärk)

Sõidukite kulud (masinate kütus, remondi materjalid, varuosad, remont ja hooldus, kindlustus) on vastavalt 2016 reaalsele kulule, masinate remonti on olnud rohkem

Katlamaja töömasinad ja seadmed (katlamaja seadmete vajalikud tarvikud (mootorid, silindrid, andurid, lülitid, reduktorid ...) ning nende remont ning hooldusteenus

Eri- ja vormiriietus (kommunaalameti logoga töö –ja kaitseriietus)

Maksu, lõivu, trahvikulud – n.o.saastetasud, mis määratakse kvartaliaruannete alusel keskkonnaametile)

Mineraalse toorme kaevandamine - eelarves hetkel kajastatud Päelda kruusakarjääri korrastamistööde 2.etapi tööd seonduvalt ala metsastamisega, samuti kulud, mis on seotud Koguva dolokivikarjääri avamisega (seirepuurkaev, vastutava spetsialisti teenus jms.)

Valla teed – riigipoolne raha teede korrashoiuks on 91 612 €. (2016.a. andmete põhjal)

Majanduskuludes sõidukite ülalpidamiskulud (höövli ja veoauto kütus, remondimaterjalid, hooldusvahendid)

Teede (rajatiste) korrashoid on teede remont, materjali ost, riigi hõövliteenus, teeäärte niitmine, aukude lappimine, tolmutõrje, lume lükkamine jne Teede investeeringute osa on eelarve investeeringute osas

Transpordikorraldus.Valla buss - kulud on jagatud õpilasliinide vastavate kuludega. (tegevusala 09600) Kulude jagunemisel on võetud aluseks 2014-2016 aasta tegelikud andmed. Seoses vallale uue bussi kasutusrendile võtmisega on eelarves arvestatud ka kasutusrendi ja kaskokindlustuse maksetega, vähenenud on remondikulud.

Turismi kulud on tööjõukulu Liiva i-punkti lahtiolekuks suveperioodil 12.06-20.08.2017 ning majanduskulu, mis koosneb infopunkti lahtiolekuga seotud kuludest (rent, elekter, side) ja viitade-infotahvliite uuendamiseks 1 000 €. Suurem kulu on uute eesti-, inglise- ja venekeelsete Muhu turismivoldikute trükkimine.

Üldmajanduslikud arendusprojektid – majandamiskulus sisalduvad valla poolt koostatavate detailplaneeringute (Liiva keskuse, Vahtna, Tammiotsa) ja valla üldplaneeringu koostamise kulud, kokku 15 000 eurot.

Veetransport - Kesselaiu majanduskulud 1600 € (valvesüsteemid, vajadusel jäätmed,heakorrasteemalised kulutused jms, parve remont)

05 – Keskkonnakaitse:

Jäätmekäitlus Maasi Jäätmehoolduse tegevuskuludeks on toetus 2016.a. oli 2 469 €. Majandamiskulud on arvestatud 2016.a. tegelike kulude põhjal, sisaldades prügi vedu valla objektidelt (bussipeatused, rannad, Liiva keskus, Juu Jääh festival jne), ohtlike jäätmete kogumisringi korraldamist ja mõne prügikasti soetamist/asendamist.

Eraldi reana on välja toodud Muhu majapidamistest suvisel tipp-perioodil kogutava reovee transport ja puhastamine Kuressaare heitveepuhastis.

Heakord: tööjõukulud ((Liiva WC ja bussipeatuse hooldaja, Üügu ja Oosaare lepingulised hooldajad 3k suvel, kommunaal ameti töötajate heakorra tööd peamiselt suvehooajal) on suurenenud soojamajanduse tööjõukulude vähendamise arvelt, arvestades reaalseid tööaegu.. Majandamiskulus on Liiva avaliku WC ülalpidamise kulud, heakorratööde trimmeri jõhvid, niidukite bensiin, varuosad, avalike alade lilled, jõulukaunistused jms.

06 – Elamu-ja kommunaalmajandus

Tänavavalgustuse kulu on Liiva ning Piiri külade ning kergliiklustee tänavavalgustuse elektrikulu ja väiksemad hooldus- ning remonditööd. Jätkub 30.a. vanade energiamahukate tänavavalgustuslampide väljavahetamine energiasäästlike LED lampide vastu.

Muud elamu –ja kommunaalmajanduse tegevused:

Töõjõukulu (kommunaalameti juhataja, kalmistuvahid, teenustööd väljapoole valla allasutusi (veoauto, traktor, niitmised jne))

Administreerimiskulud (pangateenus)

Majanduskulud (vesi, elekter, prügi, remondikulud, kindlustus) – need on valla omanduses olevate ühiskondlike hoonete (endine hooldekodu, apteek, perearstikeskuse hoone) kulud

Siia kuuluvad ka kalmistute majanduskulud – korrashoiutehnika kulumaterjalid ja teenused (käsitööriistad, trimmerid, saed, niidukid, puhur, kärud, pumbad), kalmistute liiv/vedu, vee vedu, ohtlike puude lõikamised, aiad, väravad, kaevud jne.)

Sõidukite kulud (Kommunaalameti käsutuses oleva väikekaubiku kütus ja liisingumaksud, kütus teenustööde osas, auto ja käru remont, tarvikud, hooldus, kindlustus, ülevaatus jne.)

07 –tervishoid Tervishoiuhaldusest makstakse toetust perearstikeskuse majanduskuludeks.

08 – Vaba aeg, kultuur:

Huvikoolide (spordikool, muusikakool) kohamaksud

Sõltuvad laste osavõtust ja kohamaksu suuruselt. Laste osalemist huvikoolides toetatakse vastavalt volikogu poolt kinnitatud huvitegevuse toetamise korrale. Toetused on kasvanud seoses Muhu laste aktiivse osalemisega Orissaare Muusikakooli töös, samuti osalevad lapsed aktiivselt lasteaia muusikaringis, mida vald toetab vastavalt huvitegevuse toetamise korrale. 2017.a. on ette näha nende toetuste olulist kasvu.

Noortekeskus

Toetuste all on Eesti ANK liikmemaks

Töõjõukulus on juhataja ja noorsootöötaja 1,0 kohta, tasud ringijuhtimisele õppeperioodil ning koristamiseks.

Majandamiskuludes on suurem artikkel ürituste kulu 6 800 eurot, mis sisaldab aasta jooksul erinevaid üritusi teiste noortekeskustega ja noortekeskuses, töölaagri laste töötasu, jätkavad erinevad ringid, kaetakse omaosalust projektides jms

Hellamaa Külakeskus – Majanduskuludest on olulisemad uue projektori soetamine, ümmargused lauad ja toolid ürituste tarbeks jms.

Üritustest on plaanis näitused, talgud, koolitused ja õpitoad, kokandus koolitused, rahvakalendri tähtpäevade tähistamine koostöös Muhu muuseumiga

Muudes kuludes on mõeldud transpordikulu, kui ei ole võimalik kasutada valla bussi ja segaansambli juhendamise teenus.

Seoses töö ümberkorraldamisega külakeskuses ja samas hoones asetsevas Hellamaa raamatukogus, tuleb nende kahe allasutuse palgafondi käsitleda eelarve muutuse mõttes üheskoos.

Vaba aja ja spordiüritused 5 085 €. Kaetakse spordiüritustest osavõtumaksud, valdade spordiliidu liikmemaksud, Muhu Jooksu korraldamine, valdade tali- ja suvemängud, Eesti Saarte Mängudel osalemine

Hellamaa Raamatukogu Töõjõukulu on vähenenud seoses Hellamaa külakeskuse töö ümberkorraldamisega töõjõu osas. Majanduskulud on eelmise aasta tasemel, suurendatud on koolituse osa seoses uue raamatukoguhoidja tulekuga. IT-kulud vähenevad seoses 2016.a. soetatud uue arvutiga.

Liiva Raamatukogu Tööjõukulud on lisaks juhataja tasule ka puhkuse asendaja tasu. Majandamiskulud on suuremad seoses vajadusega paigaldada invakaldule tugikäsi

Muuseum Kulud on ette nähtud muuseumi aasta tegevuskava täitmiseks ja investeringuteks, mis kajastuvad eelarve investeringute osas summas 11 133 €. Viimastest on kõige vajalikum Tooma talu Suvelauda katuse vahetus. Lisaks on ette nähtud summa museaalide ostmiseks ja restaureerimiseks ning Eemu veski laudvoodri remondiks. Kavas on koostada mitmeid näitusi, teenindada külastajaid väga heal tasemel, jätkata muuseumikogude korrastamist ja museaalide digiteerimist, arendada Kunstitalis kaubandust, viia läbi harivaid ja meelelahutuslikke üritusi ning osaleda aktiivselt ülevallalistel sündmustel. Omateenitud tulu on planeeritud 39 000, toetus Kultuuriministeriumilt on 40770.

Kultuuriüritused (ülevallalised)

Vabariigi aastapäev	850 €
Höbelusikapidu kevadel / sügisel	800 €
Laadad	300 €
Muhu päevad / Jaaniõhtu	1 400 €
Laste (Väike Roos) osalemine festivalil	800 €
Osalustasud (maakondlikud üritused)	200 €
Projektide omaosalused	300 €
Europeadil osalemine, Ätses	600 €
Osalemine Minieuropeadel	1 000 €
Naistenädal	550 €
Konkursi Võluhääli toetus	150 €
Aastavahetuspidu	2 000 €
Kohvikutepäev	200 €
Ida-Saaremaa laste laulu-ja tantsupidu	200 €
Maakondlike sündmuste osalustasud	200 €
Muhu kihelkonna päev	700 €
Kino kulud	250 €
Teatri ja kirikukontserdi kulud	120 €
Maakonna kultuuri-ja spordikalender	70 €
Muhu Laulupidu	2 000 €

Kokku 12 190 €

Tütarlaste tantsurühm „Väike roos“ soovib osaleda Horvaatias toimival festivalil. Folkloorirühm Ätses soovib esinema minna Europeadile Soome. Kõik ülejäänud taidlusringid soovivad osaleda minieuropeadil Itaalias. Maakondlikud sündmused on: koorilaulupäev, memme-taadi päev, naisrühmade päev, segarühmade päev, rahvamuusikapäev. Muhu kihelkonna päevaga tähistatakse Muhu kiriku esmamainimise 750 aastapäeva. Plaanitakse pidulikke päevi koos kontserdi ja näitusega. Muhu laulupidu toimub 7.-9. juulil ja üldkultuuri all on osaline laulupeo kulutoetus (ansambel, pinkide ja laudade rent ja transport, wc-d rent ja kommunaaliteenus) Muhu laulupeoga koos avatakse Hellamaa laululava.

Seltsitegevus – toetamaks seltse, seltsinguid ja külade üritusi on eelarves 4 440 €. Seltsitegevust reguleerib Muhu Vallavolikogu määrus nr 50 25.mai 2011.a. Lisaks toetatakse külade talgud „Teeme Ära“ talgukampaania raames 1000 euroga
JUU JÄÄB üritust toetatakse eraldi sihtfinantseerimisena 640 euroga.

Infoleht – toimetaja töötasu ja trükkimise kulud

09- Hariduskulud

Lasteaed

TÖÖJÕUKULU

Alates 2016.a. on eelarves 6 õpetaja tööjõukulu. Lasteaia õpetajate vallapoolne palgatõus on samaväärne riigilt kooliõpetajatele lubatud palgatõusule (+4,38%)

MAJANDAMISKULUD

Majandamiskulude osas on kõige suurem kasv toiduainete ja toitlustamisteenuse (art.5521) real seoses laste arvu kasvuga lasteaias, hetkel on nimekirjas 53 last. Toitlustusteenust ostetakse Muhu Hooldekeskuse SA-lt. Seoses laste arvu suurenemisega on suurenenud ka õppevahendite kulu.

Lasteaia kohamaksud teistele omavalitsustele – 20 387 €.

Põhikool – riigilt eraldatud toetus – 246 599 €, s.o. esialgne prognoos

Põhikool- (valla vahenditest) Valla vahenditest on sarnaselt riigi poolt eraldatud töötasu tõusule tasustatud sots.pedagoog, logopeed, huvijuht ning ringijuhid ja pikapäevarühma kasvatajad, millele on lisatud LÖK i lisatasu (lihtsustatud õppekava alusel õppivate laste õpetamise eest lisatasu) Valla rahastada on osaliselt ka koolijuhtide töötasu. Teenindava personali osas on palgatõus sarnaselt valla teistele töötajatele 3%, miinimumpalgalistel vastavalt miinimumpalga tõusule.

Majanduskuludes on tuginetud põhiliselt 2016.a. tegelikule kulule, suurendatud on majanduskulusid peamiselt vajadusega viia maja seisukord vastavusse päästeameti nõuetega, Investeeringute osas on arvestatud koolile 5000 € klassidele uue mööbli soetamiseks jm investeeringuteks.

Põhikooli kohamaksud teistele omavalitsustele – kohamaksud teiste omavalitsuste koolides õppivate Muhu laste eest

Gümnaasiumid: 18 124 €. Maksame hetkel 17 õpilase kohamaksud. Omavalitsuste vahelise koolikoha maksumuse arvlemise piirmääraks on kehtestatud 87 €

Täiskasvanute Gümnaasium: 2 085 € vastavalt õppurite arvule

Õpilasveoliinid:

Kulu tuleb vaadata koos transpordikorralduse (artikkel 04512) kuludega. Transporditeenust õpilaste veoks ostame veel GO Bussilt ja siit kantakse ka need kulud, kui oma buss ei saa mingil põhjusel õpilasliinis olla ja teenust ostetakse väljast. Majandamiskuludesse on lisatud ka uue bussi kasutusrendi maksed.

Põhikooli toitlustamine on alates 2013.a.põhikooli eelarvest lahku löödud Haridus- ja Teadusministeeriumi nõudel. Tööjõukul on arvestatud 2,75 töötaja tasud koos maksudega. Admin. kulus on köögi telefonikulu ja personali koolitus seoses toiduhügieeni koolituse kuludega. Majandamiskuludes on tuletatud elektri, vee ja prügi kulud protsentides põhikooli vastavatest kuludest. Lisatud on veel puhastus- ja muud majandustarvikud. Kõige selle võrra on majandus- ja majandamiskulud põhikooli kulus väiksemad. Inventari kulus oli arvestatud vajaminevate köögi- ja sööginõudega, lisaks on vaja teha söökla ruumides sanitaarremondi. Seoses väljapoole kooli osutatava teenuse mahu kasvuga on suurenenud ka vajaminevate toiduainete kulu.

Muud hariduskulud on stipendiumid 5 460 €, mida kasutatakse edukate tudengite ja õppurite toetamiseks ja tunnustamiseks. Täiskasvanute koolitusteenustest (2500 €) tasustatakse keeltekursuste õpetajaid, korraldatakse valla poolt koolitusi jms.

10 –Sotsiaalne kaitse

Puuetega inimeste sots. hoolekande asutus: Ühe inimese lepingujärgne kohatasu SA EELK Tallinna Diakooniahaiglas (kohamaks 900 eurot ja ravimid 100 eurot kuus).

Puudega inimese sotsiaalne kaitse (hooldajatoetus): Muhus on 1 hooldajatoetuse ja 23 hooldustoetuse saajat (neist 5 sügava puudega inimest, toetuse suurus on 27 eurot, 18 raske puudega inimest, toetuse suurus 16 eurot kuus.) Aastane prognoositav hoolajatoetuse ja hooldustoetuse kulu on 6000 eurot. Ühel hooldajal tuleb tasuda ka sotsiaalmaks vastavalt Sotsiaalmaksuseadus §6 p 1¹ lg 1. alusel.(a' 128.70 eurot).

Puudega inimese toetust on arvestatud 2017. aastal 2500 eurot. Summa on mõeldud toetusteks puuetega inimestele, kellel tekib selleks õigus Muhu Vallavolikogu poolt kehtestatud "Sotsiaaltoetuste määramise ja maksmise korra" § 19 alusel.

Muud sotsiaalhoolekande teenused (kodune sots. teenus)

Tööjõukulu

Eelarves kajastub koduhooldustöötaja palgakulu ja asendustasu. Kuupalga suurus peale 3 % tõusu, palgaaste 11, summa 661 eurot, lisaks ühe isikliku abistaja (käsunduslepingu alusel) töötasu – eeldatavalt 450 eurot kuus, millele lisandub sotsiaalmaks arvestatud summalt.

Administreerimiskulud

Postiteenuse alla käib eakatele sünnipäevalastele õnnitluskaartide saatmine (2016. aasta oktoobrikuu seisuga 274 inimest, a' 2 eurot . Kingituste kulu on eakatele juubilaridele mõeldud lilled (2016. aasta oktoobri seisuga 66 juubilar, arvestus a` 5.50 eurot).

Pensionäride peo kuluks on plaanitud 600 eurot.

Majandamiskulud

Koduhoolduse auto Citroen Berlingo kasko- ja liikluskindlustus (vastavalt 343 ja 60 eurot), hoolduskulud ja tarvikud, kasutusrendimaksud (133.34 kuus). Kütusekulu 120 liitrit kuus, arvestusega 1.20.

Sotsiaalteenused

Hooldekeskuse SA-s on 11 klienti, kelle kohamaksu puuduva osa tasub Muhu vald. 2016. aasta 10 kuu kulu arvestades on 2017 aasta kulu 36 000 eurot.

Hoolekandeteenused perekondadele

Sünnitoetus (a` 500 eurot, prognoos 10 sündi) õppetoetus (10 kuud, arvestatud 20 õppuriga, a` 35 eurot); sotsiaalkomisjoni otsusega makstavad ühekordsed toetused 4500 eurot, matusetootus (a` 160 eurot, prognoos 35 surma). 2016. aasta 10 kuuga on Muhus registreeritud 12 sündi ja 28 surma; ranitsatoetus (a` 120 eurot ja 17 last); sots. teenus 3000 eurot (8 emakakaelavähi vaktsiini ja kummipakid lastele kooli, lasteaeda, kodused lapsed, sotsiaalteenuste (kuulmisnõustamine Saaremaa Puuetega Inimeste kojas) ja abivahendite renditasud.

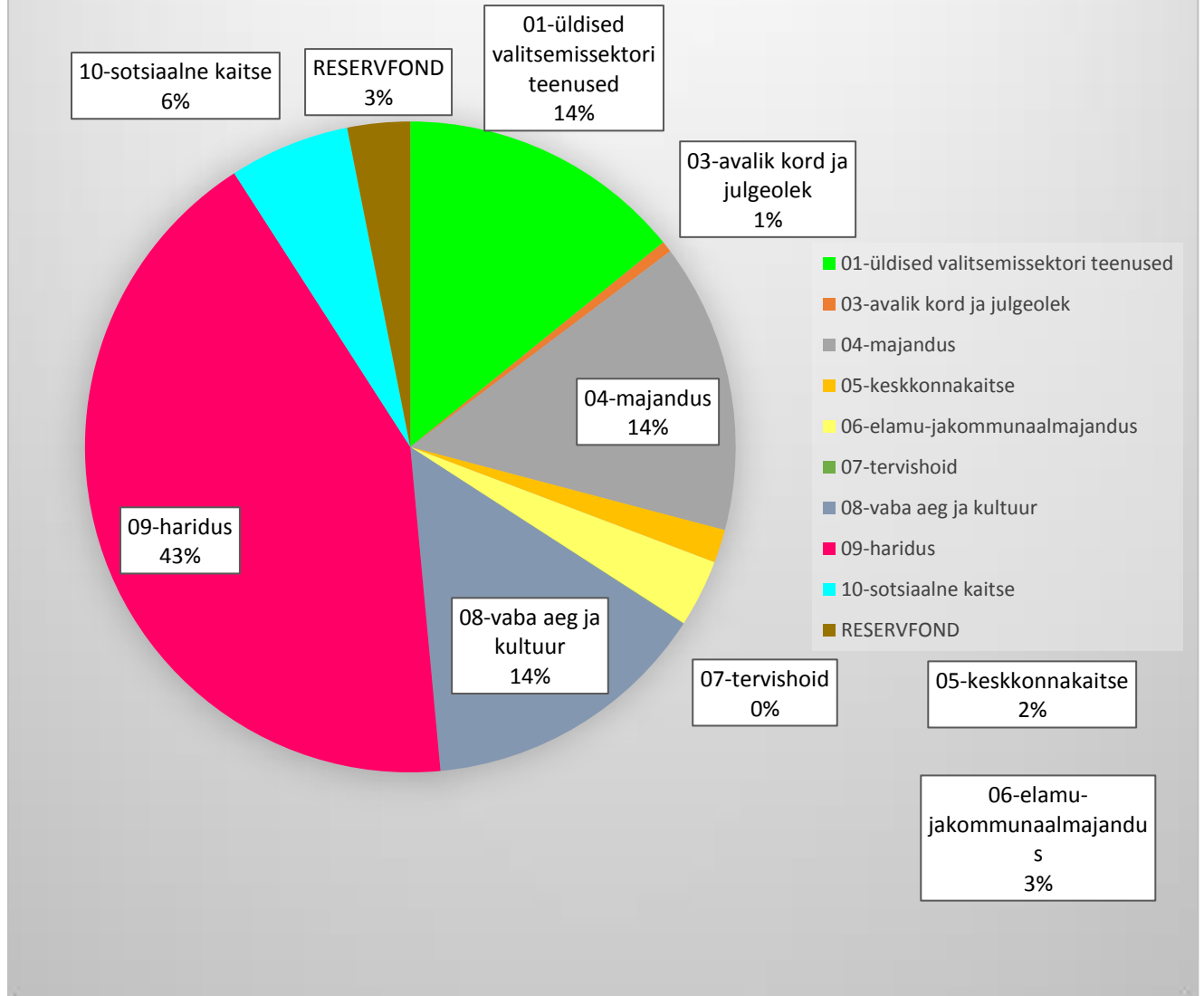
Vajaduspõhist peretoetusse saajaid on hetkel 3. Riiklik eraldis 2016. oli 1701 eurot.

Toimetulekutoetus

Summad selguvad, kui riik teeb teatavaks toetusfondi eraldised. 2016. aasta eelarves on toimetulekutoetuste maksmiseks 9342 eurot ning sotsiaalteenuste osutamise ja täiendavate sotsiaaltoetuste maksmise toetusteks 1021 eurot. 2016. aastal on toimetulekutoetuse saajaid olnud 10 kuuga keskmiselt 5 leibkonda kuus.

Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse: eelarves kajastuvast summast kaetakse ravikindlustamata isikute esmatasandi ravikulud.

2017.A. EELARVE PÕHITEGEVUSE KULUD

Joonis: 2017.a. põhitegevuse kulud valdkonniti

4. INVESTEERIMISTEGEVUS:

Investeeringustegevuse eelarveosa kogusumma leidmiseks liidetakse põhivara müük ja saadav sihtfinantseerimine ning summast lahutatakse põhivara soetus ja antav sihtfinantseerimine ning lisatakse finantstulude ja -kulude vahe.

Investeeringustegevus 2014 - 2017.a.

Nimetus	2014 tegelik	2015 tegelik	2016 eelarve	2017 eelarve
Põhivara soetus	-664 838	-888 370	-457 500	-615 048
Põhivara müük	31 586	30 100	20 000	20 000
saadav sihtfinantseerimine	514 940	581 755	134 000	71 102
antav sihtfinantseerimine	-10 725	-12 989	-25 000	-8 000
Finantstulude ja kulude vahe	-4 071	-4 254	-6 081	-12 650
kokku:	-133 108	-293 758	-334 581	-536 596

4.1 PÕHIVARA MÜÜGITULU. 20 000 €. Vallale mittevajaliku põhivara müük

4.2 SAADAV SIHTFINANTSEERIMINE: 134 000 € koosneb: 50 000 € Kredexilt taotletav toetus vana hooldekodu ümberehitamiseks korteriteks, 8 000 € Hajaasustuse programmi elluviimiseks Maavalitsuse poolt ja 13 102 € on toetus Kesse Abaja lautrikohale uue paadisilla rajamiseks.

4.3 FINANTSTULUDE ja -KULUDE VAHE: - 12 650 € s.o. hoiustelt laekuva intressitulu ja finantskuludena makstavate laenuintresside vahe.

4.4 PÕHIVARA SOETUS:

- 615 048 €

Vallamaja küttesüsteemi rekonstrueerimine	- 15 000
Valla teed (eelkõige mustkatted)	-100 000
Kesse Abaja paadisilla rajamine	- 15 415
Murutraktor	- 8 000
Vana hooldekodu ümberehitus	-350 000
Põhikooli investeeringud (mööbel jms)	- 5 000
Hellamaa vabaõhulava II etapp	- 40 000
Muuseumi suvelauda katus	- 11 133
Muuseumi museaalide soetamine	- 500
Ambulatooriumi II korruse rekonstrueerimistööd	- 70 000

4.5 ANTAV SIHTFINANTSEERIMINE 8 000 €.

Hajaasustuse programm, millega toetatakse perede vee- ja heitveesüsteemide rajamist, kogusumma 8 000 €

5.FINANTSEERIMISTEGEVUS: 287 611 €

Finantseerimistegevuse eelarveosadeks on laenude võtmine, võetud laenude tagasimaksmine, kapitalirendi kohustus

Laenu (kohustuse) võtmine: Eelpool loetletud investeringute teostamiseks on arvestatud laenu võtta 400 000 €

Vanu laene kokku on 01.01.2016 seisuga 475 950,09 €. Nordea panga laenu jääk 40 098 € saab tasutud 2018.a. juulis. Swedbanki laenu jääk 3 829,22 € saab tasutud 2016.a. märtsis. Danske panga laenu jääk 432 022,87 €, lõpeb 2023.a. 2015.a. võeti välja Danske Panga kasutamata laenujääk summas 240 000 €

Laenu (kohustuse) tasumine: - 110 500 €

Kapitalirendi tasumine: Veoauto kapitalirent – 1 889 €.

6. LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

Likviidsete varadena käsitletakse varasid, mis vastavad KOFS-i §36 lõikele 1, st. raha ja pangakontode saldod. Likviidsete varade saldo suurenemine ja vähenemine kajastatakse likviidsete varade muutuse eelarve osas vastavalt plussi või miinusena.

2015.a. lõpu seisuga oli likviidsete varade jääk 394 952 €. 2015 lõpuks jäi erakordselt suur jääk seoses EAS-i ja Innove projektirahade tagasilaekumisega, 2016.aasta lõpuks on likviidsete varade eeldatav jääk vähemalt 350 000

Eelarve tasakaal: Eelarve tulem on investeerimistegevuse eelarveosa kogusumma ja põhitegevuse tulemi vahe. Et eelarve oleks tasakaalus, peab eelarve tulem võrduma finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma ja likviidsete varade muutuse eelarveosa kogusumma vahega.

Põhitegevuse tulud	2 027 795
Põhitegevuse kulud	-1 855 291
Põhitegevuse tulem	172 504
Investeerimistegevus	-536 596
Eelarve tulem	-364 092
Finantseerimistegevus	287 611
Likviidsete varade muutus	- 76 481

Eelarve tasakaal 0

7. VÕRDLU EELARVESTRATEEGIAGA 2017-2020

2016.a. esialgne eelarve järgib üldjoontes eelarvestrateegias toodut: põhitegevuse tulud on eelarves ca 12 000 € väiksemad võrreldes strateegiaga, põhitegevuse kulud samal ajal 33 000 € suuremad kui strateegia tegevuskulus, sellega seoses on vähenenud ka põhitegevuse tulemi suurus. Üldiselt on suhteliselt täpselt järgitud eelarvestrateegiat, enamus numbreid täpsustub eelarve järgmiseks lugemiseks. Samuti ei ole ka investeerimistegevus ja sellest tulenev finantseerimistegevus üheselt planeeritavad. 2017.a. eelarve projektis on põhivara soetuse maht 615 048 eurot, sihtfinantseerimine põhivarasse 71 102 eurot. Strateegias on vastavad mahud 670 000 eurot ja 100 000 eurot. Vahe tuleneb sellest, et eelarveaasta käigus täpsustusvad võimalikud projektide rahastused ja toetuskeemid.

8. ÜLEVAADE ARENGUKAVAS KAJASTATUD EESMÄRKIDE KAVANDATAVAST TÄITMISE PLAANIST 2017 AASTAL

Eelseisval aastal kavandab Muhu Vallavalitsus valla arengukavas kajastatud eesmärgi ja nende täitmiseks kavandatud tegevusi täita järgnevalt:

Eelseisval aastal kavandab Muhu Vallavalitsus valla arengukavas kajastatud eesmärgi ja nende täitmiseks kavandatud tegevusi täita järgnevalt:

Eesmärk 7: Planeeritakse valla ühtne ja kaasaegne töökeskkond – maa-ameti tööruumide remontimine.

Eesmärk 8: Toetatakse elamispindade loomist töötajatele – endise hooldekodu maja rekonstrueerimine.

Eesmärk 15: Külakogukondadele luuakse head võimalused vabaaja veetmiseks, ühistevusteks ja koosviibimisteks.

- p.15.1 Külades elukeskkonna mitmekesistamine, viiakse ellu erinevad Muhu perede elukeskkonda parendavad projektid – vald osaleb Hajaasustuse programmis

-p.15.2 Koosviibimistingimuste loomine vabas õhus ja siseruumides. Elanike koosviibimisteks arendatakse edasi Hellamaa spordiplatsi piirkonda, valmib laululava.

Eesmärk 18: Säilitatakse Muhu Muuseum kohaliku pärandkultuuri keskusena.

Jätkub Muhu Muuseumi aktiivne tegutsemine ja investeerimine muuseumisse

Eesmärk 20: Kultuuriüritustes ja harrastustegevustes osalemiseks parandatakse ja mitmekesistatakse kohalikke tingimusi

-p.20.1 Vabaõhulavade rajamine: otsitakse rahastust Hellamaa laululava ehitustööde lõpetamiseks, valmib laululava

Eesmärk 22:

-p.22.1 Uue üldplaneeringu koostamine

-p.22.2 Üldplaneeringust tulenevate planeeringute koostamine: jätkata Hariduse kinnistu detailplaneeringuga.

Eesmärk 27: Vallas olevad avalikud teed ja parklad on heas korras ja külavahelised teelõigud on tolmuvabad

-p.27.1 Päelda karjääri korrastamine. 2016 korrastati karjääri ala ning 2017 toimub ala metsastamine

-p27.2 Kindlustatakse normaalse sagedusega kohalike kruusateede hooldus: Koguva karjääris algab killustiku tootmine Muhu vallale kuuluvate teede ja Muhus asuvate riigiteede korrashoiuks, viiakse tolmuvaba katte alla ca 3 km vallateid.

-p27.11 Liiva küla keskuse projekteerimine: koostöös ettevõtjatega valmib Liiva keskuse detailplaneering.

Eesmärk 28: Jätkatakse väikesadamate arendustegevust

-p28.1 Tagada olemasolevate sadamate toimimine paadi- või külalissadamatena – Kallaste ja Võrkaia sadama arendus

Eesmärk 29: Majapidamiste heitvee käitluse taseme tõstmine

-p29.1 Teavitatakse aktiivselt heitvee käitluse nõuetest ja nõustatakse kodumajapidamisi – lahenduste otsimine hooajaliseks reovete kogumiseks ja käitlemiseks, ettevalmistav tegevus Liiva reoveepuhasti võimsuse suurendamiseks

Eesmärk 48: Parandatakse kohaliku meditsiiniteenuse võimekust

-p.48.1 Perearstikeskuse rekonstrueerimisprojekt koostamine ja rekonstrueerimine – vastavalt 2016. a valminud projektile teostatakse perearstikeskuse teise korruse rekonstrueerimistööd

Eesmärk 49: Laiendatakse sotsiaalhoolekandeteenuste valikut ning tehakse koostööd erasektoriga

-p49.1 Teenuste arendamine abivajajatele – tugiisiku teenuse käivitamine

Eesmärk 55: Rakendatakse mitmekülgseid haridusprogramme

-p55.4 Koolituste korraldamine erinevatele sihtgruppidele Muhu õppeasutustes ja Muhu Noortekeskuses – keelekursuste ja loengute korraldamine

Eesmärk 63: Muhu Põhikooli ja lasteaia õpikeskkond viiakse vastavusse õppekavaga

-p63.1 Õpikeskkonna kaasajastamine erinevate ehitustegevuste ja vahendite läbi – uuendatakse infotehnoloogilist taristut osaledes koolide digitaristu kaasajastamise programmis

Eesmärk 80: Kesselaiule luuakse aastaringsed elamistingimused

-p80.3 Aastaringse ühenduse tagamine Muhu ja naaberpiirkondadega – Väikesaarte programmi abil rajatakse Kesse abaja paadisild